

**Program nauczania języka niemieckiego
jako języka mniejszości narodowej –
III etap edukacyjny**

**Programm für das Fach Deutsch als Minderheitensprache –
dritte Bildungsstufe**

Autorzy programu:

**Martin Cichon
Anna Czyszczonek
Agata Makiola
Elżbieta Wydra**

Spis treści

	Strona
1. Ogólna charakterystyka programu	3
1.1 Podstawy prawne	4
2. Ogólne cele kształcenia i wychowania	4
2.1 Szczegółowe cele kształcenia i wychowania	5
3. Materiał nauczania, proponowane teksty źródłowe, kryteria ich doboru	9
4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia i wychowania	12
5. Opis złożonych osiągnięć ucznia i propozycje metod ich oceny	13
5.1 Przykładowy Przedmiotowy System Oceniania	14
5.2 Przykładowa karta projektu edukacyjnego	21
6. Ewaluacja	23

Wszelkie prawa zastrzeżone. Dokonywanie zmian, kopiowanie i rozpowszechnianie w jakiegokolwiek formie części lub całości programu wymaga pisemnej zgody autorów.

1. Ogólna charakterystyka programu

Szanowni Państwo, niniejszy program skierowany jest do nauczycieli realizujących nauczanie języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej (DaM – Deutsch als Minderheitensprache) w gimnazjum. Program ten jest wynikiem pracy grupy nauczycieli języka niemieckiego działających przy Polskim Stowarzyszeniu Nauczycieli Języka Niemieckiego (PSNJK – oddział w Opolu). Propozycja niniejszego opracowania, zgodnego z wytycznymi MEN zawartymi w podstawie programowej języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej, może stanowić dla nauczycieli wielostronną, zaktualizowaną, jednolitą, usystematyzowaną i urozmaiconą obudowę lekcyjną pomocną w nauczaniu języka niemieckiego, jako języka mniejszości.

Program przewidziany jest na 3 godz. tygodniowo w trzyletnim cyklu kształcenia na III etapie edukacyjnym i stanowi kontynuację programu nauczania języka mniejszości narodowej realizowanego na I i II etapie edukacyjnym.

Podstawa programowa opisuje umiejętności, które powinien opanować uczeń kończący gimnazjum. Zajęcia języka mniejszości narodowej pozwalają uczniowi poznać i zrozumieć elementy dziedzictwa niemieckojęzycznego, nauczyć go analizy tekstów kultury i komunikowania w języku niemieckim. Nieodłącznym wymaganiami wobec nauczyciela języka mniejszości jest przekazanie uczniom najważniejszych informacji realioznawczych, przybliżenie im podstawowych zagadnień geograficznych, historycznych i kulturowych krajów niemieckojęzycznych, co zostało ujęte w niniejszym programie. Równie ważne jest wykształcenie w uczniach umiejętności rozumienia wypowiedzi prezentowanych w formie ustnej i pisemnej w języku niemieckim oraz tworzenia wypowiedzi w obu tych formach.

Warunki, jakie panują podczas realizacji powyższego programu są zbliżone i jednocześnie odmienne od typowych sytuacji znanych z nauczania języka niemieckiego, jako języka obcego. Podobieństwa widoczne są z pewnością na poziomie kompetencji komunikacyjnych uczniów. Różnice natomiast dotyczą minimum programowego w zakresie pogłębiania wiedzy z zakresu dziedzictwa narodowego i etnicznego wymaganego w nauczaniu języka mniejszości przygotowania nauczycieli do nauczania przedmiotu, poziomu językowego uczniów (nierzadko skrajnie zróżnicowanego), jak również liczebności zespołów klasowych.

Uwzględniając problemy organizacyjne, pragmatyczne oraz merytoryczne związane z nauczaniem języka niemieckiego, jako języka mniejszości, przedstawiamy Państwu materiał zawierający wybór:

- ❖ zakresów tematycznych,
- ❖ polecanych metod oraz technik nauczania,
- ❖ odpowiednich form socjalnych,
- ❖ literatury dydaktycznej,

wskazując jednocześnie na to, że spośród podanych materiałów dydaktycznych nauczyciele mogą wybrać te, które najlepiej odpowiadają poziomowi umiejętności ich uczniów. Nauczyciel samodzielnie dobiera materiały, uwzględniając:

- ❖ możliwości uczniów, ponieważ punktem wyjścia przy planowaniu procesu dydaktycznego jest zawsze poziom umiejętności językowych uczniów. Poziom ten decyduje o doborze i opracowaniu tematów lekcyjnych oraz rozwijanych umiejętności językowych,
- ❖ indywidualizację pracy z uczniem oraz idące za tym zróżnicowanie trudności zadań językowych, które powinny decydować o doborze metod i form pracy z grupą uczących się,

- ❖ to, że autorzy tego opracowania pod pojęciem dziedzictwa niemieckojęzycznego rozumieją jednoznacznie całą szeroko definiowaną kulturę niemieckojęzyczną (zgodnie z metodyczno-dydaktyczną zasadą nauczania realioznawstwa krajów D-A-CH-L w ramach kursów języka niemieckiego, jako obcego) i nie ograniczają tego terminu wyłącznie do Niemiec,
- ❖ w szczególności temat mniejszości narodowych w Europie, szacunek do własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego, rozwój i podtrzymywanie tożsamości i tradycji kraju ojczystego,
- ❖ zasadę „możliwie dużo języka niemieckiego, możliwie niewiele języka polskiego”.

Ważnym jest, aby nauczyciel rozpoczynający pracę z grupą uczniów zdiagnozował na początku klasy pierwszej, na jakim poziomie językowym są jego uczniowie, aby móc odpowiednio dobrać materiał lekcyjny umożliwiający zrealizowanie wymagań z podstawy programowej oraz metody i techniki pracy.

1.1 Podstawy prawne

Język Niemiecki jako Język Mniejszości Narodowej

Program nauczania oparty jest na podstawach prawnych MEN, odpowiada wymogom nowej podstawy programowej oraz jest zgodny z Europejskim Systemem Kształcenia Języków Obcych.

Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 kwietnia 2012 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie MEN z dn.21 czerwca 2012r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników
- Rozporządzenie MEN z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Europejski System Opisu Kształcenia Językowego

2. Ogólne cele kształcenia i wychowania

Wszyscy nauczyciele, wśród nich również nauczyciele języków mniejszości, wspierają wszechstronny rozwój uczniów. Kierują się oni zasadą równoważenia i harmonijnego realizowania zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności uczniów oraz wychowania.

W najszerszym rozumieniu realizacji celów kształcenia i wychowania podstawa programowa kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zakłada:

- 1) przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;

- 2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie (tolerancji, respektu i wzajemnego zrozumienia, empatii, przeciwdziałania stereotypom).

Uczeń kończący gimnazjum powinien wykazać się umiejętnościami, które kształtowane są również w ramach nauczania języka mniejszości. Wśród nich odnajdujemy:

- 1) czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury, prowadząca do osiągnięcia własnych celów, rozwoju osobowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa;
- 2) myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym;
- 3) myślenie naukowe – umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa;
- 4) umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- 5) umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 6) umiejętność wyszukiwania, selekcionowania i krytycznej analizy informacji;
- 7) umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się;
- 8) umiejętność pracy zespołowej.

2.1. Szczegółowe cele kształcenia i wychowania

Opracowane w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych szczegółowe cele kształcenia sformułowane są w nowej podstawie programowej w języku wymagań ogólnych, a treści nauczania w języku wymagań szczegółowych.

Zdobywanie konkretnych umiejętności przez uczniów określonych w podstawie programowej zawiera się w czterech obszarach wymagań ogólnych:

- I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.
- II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe są jeszcze dokładniej sformułowanymi oczekiwaniami dotyczącymi umiejętności, jakimi powinien wykazać się absolwent gimnazjum w zakresie języka mniejszości.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Rozumienie specyfiki swego dziedzictwa narodowego.

Uczeń:

- 1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej;
- 2) dostrzega różne wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście kształtuje swoją tożsamość;
- 3) zna podstawowe fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej oraz operuje słownictwem związanym z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej w Polsce;
- 4) najważniejsze (podstawowe) tematy, motywy, toposy charakterystyczne dla literatury narodowej.

2. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń:

- 1) samodzielnie dociera do informacji – w książkach, prasie, mediach elektronicznych;
- 2) potrafi w bibliotece wyszukać potrzebne informacje, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych;
- 3) zna pojęcia stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny i naukowy oraz stylizację językową;
- 4) rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym;
- 5) rozpoznaje intencje wypowiedzi (np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację);
- 6) dostrzega w wypowiedzi ewentualne przejawy agresji i manipulacji;
- 7) rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną, wskazuje tezę, argumenty i wnioski;
- 8) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje oraz potrafi zacytować odpowiednie fragmenty tekstu;
- 9) hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;
- 10) czerpie dodatkowe informacje z przypisu;
- 11) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 12) rozpoznaje różnice między fikcją a kłamstwem;
- 13) dostrzega zróżnicowanie słownictwa – rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (wyrazy gwarowe, terminy naukowe, archaizmy i neologizmy, eufemizmy i wulgaryzmy; dostrzega negatywne konsekwencje używania wulgaryzmów); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone (obce) – rozumie ich funkcję w tekście;
- 14) rozpoznaje cechy kultury i języka regionu (dialektyzmy);
- 15) korzysta ze słowników zarówno w formie książkowej, jak i elektronicznej;

- 16) rozpoznaje w zdaniach i w równoważnikach zdań różne części zdania;
- 17) rozróżnia rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie;
- 18) odbiera komunikat przekazany za pomocą środków audiowizualnych – rozróżnia informacje przekazane werbalnie oraz zawarte w obrazie.

3. Tworzenie wypowiedzi w języku narodowym lub etnicznym.

Uczeń:

- 1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego;
- 2) poprawnie akcentuje wyrazy oraz poprawnie intonuje zdania;
- 3) stosuje zasady etyki mowy: zna konsekwencje stosowania form charakterystycznych dla środków elektronicznych (takich jak SMS, e-mail, czat) – np. możliwych nieporozumień wynikających ze skrótowości i lakoniczności wypowiedzi, możliwego oszukiwania i manipulacji powodowanych anonimowością w sieci, łatwego obrażania obcych, ośmieszania i zawstydzania innych wskutek rozpowszechniania obrazów przedstawiających ich w sytuacjach kłopotliwych;
- 4) stosuje zasady etykiety językowej: wie, w jaki sposób zwracać się do rozmówcy w zależności od sytuacji i relacji, jaka łączy go z osobą, do której mówi (dorosły, obcy, bliski, rówieśnik), zna formuły grzecznościowe, zna konwencje językowe zależne od środowiska (np. sposób zwracania się do nauczyciela, lekarza, profesora wyższej uczelni), ma świadomość konsekwencji używania formuł niestosownych i obraźliwych, zna skutki kłamstwa, manipulacji, ironii;
- 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie opowiadanie, opis sytuacji i przeżyć, zróżnicowany stylistycznie i funkcjonalnie opis przedmiotów lub dzieł sztuki, charakterystyka postaci literackiej, filmowej lub rzeczywistej, sprawozdanie z lektury, filmu, spektaklu i ze zdarzenia z życia, rozprawka, podanie, CV, list motywacyjny, dedykacja; dostosowuje odmianę i styl wypowiedzi do gatunku, w którym się wypowiada;
- 6) tworzy plan własnej wypowiedzi;
- 7) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunków wymienionych w pkt. 5, tworzy spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat;
- 8) streszcza linearnie wypowiedź narracyjną (przedstawia najistotniejsze treści wypowiedzi w takim porządku, w jakim występują one w tekście);
- 9) dokonuje starannej redakcji tekstu, wykazując się znajomością podstawowych zasad edytorskich, w tym poprawia ewentualne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne – umie formatować tekst, dobierać rodzaj czcionki według rozmiaru i kształtu, stosować właściwe odstępy, wyznaczać marginesy i justować tekst, dokonywać korekty napisanego przez siebie tekstu (kontrolować autokorektę);
- 10) operuje słownictwem z kręgów tematycznych: życie codzienne, rozwój psychiczny, moralny i fizyczny człowieka; społeczeństwo i kultura;

- 11) dostrzega różnice pod względem zakresu i treści w znaczeniu wyrazów, rozróżnia znaczenia wyrazu wieloznacznego – wykorzystuje tę wiedzę w precyzowaniu znaczenia swojej wypowiedzi; rozpoznaje i dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści;
- 12) stosuje związki frazeologiczne ze zrozumieniem ich znaczeń;
- 13) tworząc tekst własny, wykorzystuje elementarną wiedzę z zakresu słowotwórstwa (rozpoznaje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych i dostrzega funkcje formantów w kształtowaniu znaczenia wyrazów pochodnych);
- 14) stosuje poprawnie różne rodzaje wypowiedzi we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i wypowiedzi składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom;
- 15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych;
- 16) przekształca części zdania pojedynczego w zdania podrzędne i odwrotnie, przekształca konstrukcje strony czynnej w konstrukcje strony biernej i odwrotnie, zamienia formy osobowe czasownika na imiesłowy i odwrotnie – ze świadomością ich funkcji w zdaniu; zamienia mowę niezależną na zależną;
- 17) wprowadza partykuły do wypowiedzi, aby modyfikować znaczenia jej składników;
- 18) świadomie wykorzystuje wykrzyknik jako część mowy w celu wyrażenia emocji;
- 19) stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników, przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rządu);
- 20) świadomie, odpowiedzialnie, selektywnie korzysta (jako odbiorca i nadawca) z elektronicznych środków przekazywania informacji;
- 21) interpretuje głosowo wybrane utwory literackie (w całości lub w części).

4. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje i charakteryzuje rodzaje literackie oraz przypisuje do nich konkretne utwory;
- 2) wskazuje różnice między dramatem i teatrem;
- 3) wskazuje elementy dramatu, takie jak: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny, monolog, dialog;
- 4) rozpoznaje gatunki literackie, np.: przypowieść, pamiętnik, dziennik, komedia, dramat jako gatunek, tragedia, ballada, nowela, hymn oraz inne gatunki charakterystyczne dla kultury danej mniejszości narodowej lub etnicznej;
- 5) rozpoznaje odmiany gatunkowe literatury popularnej: powieści lub opowiadania obyczajowe, przygodowe, utwory fantasy;
- 6) rozpoznaje gatunki publicystyczne prasowe, radiowe i telewizyjne: artykuł, wywiad, reportaż, felieton;
- 7) określa problematykę utworu;
- 8) charakteryzuje w utworze podmiot liryczny lub narratora;

- 9) rozróżnia narrację pierwszo- i trzecio-osobową oraz potrafi zinterpretować jej funkcję w utworze;
- 10) rozpoznaje różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastyka, groteska;
- 11) rozpoznaje w utworze literackim: symbol, alegorię, apostrofe, ironię, puentę i wykorzystuje je w interpretacji;
- 12) wskazuje funkcję środków stylistycznych z poziomu leksykalnego (np. neologizmu, archaizmu, zdrobnienia, zgrubienia, eufemizmu, metafory), składniowego (np. powtórzenia, pytania retorycznego, różnego typu zdań i równoważników), fonetycznego (np. rymu, rytmu, wyrażenia dźwiękonaśladowczego);
- 13) opisuje własne odczucia, które budzi dzieło;
- 14) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury i przekonująco ją uzasadnia;
- 15) uwzględnia w interpretacji potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny;
- 16) rozróżnia specyfikę takich rodzajów sztuki, jak: literatura, teatr, film, muzyka, sztuki plastyczne, sztuki audiowizualne;
- 17) ze zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości, np. patriotyzm - nacjonalizm - szowinizm, tolerancja - nietolerancja, piękno-brzydota, a także rozpoznaje ich obecność w życiu oraz w literaturze i innych sztukach;
- 18) omawia na podstawie poznanych dzieł literackich i innych sztuk podstawowe, ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne, np. miłość, przyjaźń, śmierć, cierpienie, lęk, nadzieja, religijność, samotność, inność, poczucie wspólnoty, solidarność.

3. Materiał nauczania, proponowane teksty źródłowe i kryteria ich doboru

1. Auswahlkriterien für die Textbasis		1. Kryteria doboru tekstów źródłowych
Lerngruppenrelevante Texte deutschsprachiger Literatur;		Teksty literatury niemieckojęzycznej dopasowane do grupy uczącej się;
Texte, die sich mit aktuellen Aspekten der deutschsprachigen Gegenwartskultur beschäftigen;		Teksty dotyczące aktualnych aspektów współczesnej kultury niemieckojęzycznej
Texte, die Aspekte der faktischen Landeskunde deutschsprachiger Länder betreffen;		Teksty dotyczące faktów realioznawczych krajów niemieckojęzycznych
Grundlagen der Geschichte der nationalen Minderheiten Europas.		Podstawowe informacje kulturoznawcze dotyczące mniejszości narodowych w Europie
2. Fertigkeiten, die die Schüler erlangen sollen		2. Umjetności, które powinni nabyć uczniowie
Wissen aneignen und vertiefen		Przyswajanie i pogłębianie wiedzy
Informationen bearbeiten und verarbeiten		Opracowywanie i przetwarzanie informacji
Textproduktion/Textpräsentation		Produkcja i prezentacja tekstów
3. Textarten unterschiedlicher Sprach- und Stilformen		3. Rodzaje tekstów zróżnicowane pod względem języka i stylu
Altersspezifische literarische Texte	Teksty literackie dopasowane do wieku odbiorcy	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kaminski, Diethelm: Bildergeschichten. Aufgaben und Übungen, München 1987 (Goethe-Institut) ❖ Klose, Artur: Geheimnisvolles Oppelner Land, ❖ Pampuch, Gabriela: Übungsmaterial zu dem deutschen Comic von Artur Klose „Geheimnisvolles Oppelner Land“, Opole 2010 (Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża) ❖ Beispiel für ein Deutsch-Lesebuch DEUTSCH S II: Kompetenzen-Themen-Training, Braunschweig 2006 (Schroedel)

		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Beispiele für den Einsatz von (didaktisch vereinfachten) Lektüren aus der Reihe EASY READERS: ❖ Kästner, Erich: Emil und die Detektive ❖ Weber, Anette: Im Chat war er noch so süß! ❖ Beispiele für den Einsatz von Filmen: ❖ LORIoT: Die vollständige Fernseh-Edition (ARD Video) ❖ Beispiele für den Einsatz von Hörbüchern: ❖ Heidenreich, Elke: Nero Corleone (gelesen von E. Heidenreich) ❖ Das Tagebuch der Anne Frank
Texte der Gegenwartskultur	Współczesne teksty kultury	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Berger, M.C./Martini M.: Generation E – deutschsprachige Landeskunde im europäischen Kontext, Stuttgart 2005 (Klett) ❖ Faigle, Iris: Rundum – Einblick in die deutschsprachige Kultur, Stuttgart 2005 (Klett)
Populärwissenschaftliche Sprache	Język popularno-naukowy	<p>Beispiele für altersgerechte Zeitschriften:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ GEOLINO ❖ www.planet-wissen.de ❖ www.planet-schule.de ❖ Ptak, Magdalena: Das ist was – materiały uzupełniające do nauki języka niemieckiego w gimnazjum, Warszawa 2007, (PWN)
Lyrische Sprache	Język literacki	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Buchner, Holm: Schon mal gehört? Musik für Deutschlerner, Stuttgart 2009 (Klett) ❖ 100 deutsche Kinderlieder, Köln 2000 (Könemann)
Mediensprache	Język mediów	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Aktuelle Werbung ❖ Aktuelle Zeitschriften
Dialekte/ Soziolekte	Dialekty/ gwary środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PONS Wörterbuch der Jugendsprache, Stuttgart 2011 (Pons)
4. Textproduktion, Textanalyse und Textinterpretation des DaM-Sprachunterricht		4. Tworzenie, analiza i interpretacja tekstów na lekcjach DaM
Selbstständige Informations-Recherche	Samodzielne wyszukiwanie informacji	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fachzeitschrift: Deutsch perfekt ❖ Fachzeitschrift: Deutsch aktuell ❖ Fachzeitschrift: Nauczaj lepiej - Język Niemiecki ❖ Internetseiten
Vorbereitung mündlicher/schriftlicher Referate/Präsentationen/ Handout	Przygotowanie referatów ustnych /pisemnych Prezentacje multimedialne/ materiały informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lern-DVD: Die besten Video-Tipps für Referate (FOCUS-Schule, 2010)
Erörterung/ Argumentation/ Pro-Contra-Tabelle	Rozprawka/ Argumentowanie/ Tabela „za i przeciw“	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lübke, Diethard: Themen und Übungen für 50 Aufsätze (Klasse 9/10), Berlin 2001 (Cornelsen) ❖ Fenske, Ute (Hrsg.): Rund um Sachtexte 2 Kopiervorlagen für die Klassen 9/10, Berlin 2007 (Cornelsen) ❖ Adamek, B./ Sauer-Kołodziejczyk, M.: Deine Meinung ist gefragt, Kraków 2008 (egis) ❖ www.planet-schule.de
Bildbeschreibung	Opis obrazu	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Eppert, Franz: Deutsch mit Vater und Sohn, München 2001 (Hueber) ❖ Lohfert ,W./ Schreling T.: Wörter – Bilder – Situationen zu 20 Sachfeldern für die Grundstufe Deutsch als Fremdsprache, Berlin 2002 (Langenscheidt)
Private und formelle Briefe	Listy prywatne i oficjalne	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ganczar, Maciej: Jak pisać po niemiecku? Listy, kartki, sms-y, maile, ogłoszenia, Warszawa 2008 (Langenscheidt) ❖ Król, Agnieszka: Pisanie po niemiecku to proste. Zasady, wzory, ćwiczenia, Warszawa 2004 (eremis)
Rezitation	Recytacja	<ul style="list-style-type: none"> ❖ CDs des Rilke-Projekts ❖ CD des Hesse-Projekts ❖ CD Bass Böttcher Moderne Dichtung
Akustische Textrezeption	Odbiór tekstu słuchanego	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Schäfer, Stefan: Hörkompetenz-Training im Deutschunterricht, authentische Hörtexte und Aufgaben (Klasse 7/8), Donauwörth 2010 (Auer)
Aufsatz	Wypracowanie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipińska, Sabine: 40 wzorów wypracowań szkolnych

		z języka niemieckiego, Kraków 1999 (idea)
Rezenzion/ Bewertung	Recenzja/ocena	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Beispiele ausgewählter deutschsprachiger Filme: ❖ Good bye Lenin für Fortgeschrittene ❖ Das Leben ist schön ❖ Jenseits der Stille
Inhaltsangabe	Streszczenie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Król, Agnieszka: Pisanie po niemiecku to proste. Zasady, wzory, ćwiczenia, Warszawa 2004 (eremis)
Bewerbung	Podanie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fügert, Nadja: Bewerbungstraining, Kursmaterial DaZ (Niveau A2-B1), Stuttgart 2009 (Klett) ❖ Król, Agnieszka: Pisanie po niemiecku to proste. Zasady, wzory, ćwiczenia, Warszawa 2004 (eremis)
Stilmittel	Środki stylistyczne	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Brenner, Gerd: Texte schreiben: Alles klar! Trainingskurs für die Oberstufe, Berlin 2006 (Cornelsen)
Textaufbau/ Textgliederung	Budowa i podział tekstu	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Brenner, Gerd: Texte schreiben: Alles klar! Trainingskurs für die Oberstufe, Berlin 2006 (Cornelsen) ❖ Fenske, Ute (Hrsg.): Rund um Sachtexte 2 Kopiervorlagen für die Klassen 9/10, Berlin 2007 (Cornelsen)
5. Weiterführende grammatische und linguistische Strukturen		5. Ponadpodstawowe struktury językowe i gramatyczne
Unterschiedliche grammatische Themen für Fortgeschrittene	Różne zagadnienia gramatyczne dla zaawansowanych	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tkaczyk, Krzysztof: Grammatik für dich, Warszawa 2006 (WSiP) ❖ Swerlowa, Olga: Grammatik & Konversation, Berlin 2002 (Langenscheidt)
Arbeit mit dem Wörterbuch	Praca ze słownikiem	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lexika und Wörterbücher
Wörterklärungen (Synonyme/ Antonyme)	Tłumaczenie słownictwa (synonimy/ antonimy)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Bęza, Stanisław: Humor im Ohr, Warszawa 2004 (poltext)
Redewendungen	Wyrażenia i zwroty idiomatyczne	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ullmann, K./Ampié-Loria, C.: Das A und O – Deutsche Redewendungen, Stuttgart 2009 (Klett)
Regeln der Orthografie/ Interpunktion	Zasady interpunkcji i ortografii	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Brenner, Gerd: Texte schreiben: Alles klar! Trainingskurs für die Oberstufe, Berlin 2006 (Cornelsen) ❖ DUDEN 150 Diktate – Regeln und Texte zum Üben (Klasse 5-10), Mannheim 2006
6. Kulturbezogene und landeskundliche (DACHL) Arbeit		6. Praca dotycząca aspektów kulturowych i realizacyjnych (DACHL)
Historische Aspekte	Aspekt historyczny	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Berger, M.C./Martini M.: Generation E – deutschsprachige Landeskunde im europäischen Kontext, Stuttgart 2005 (Klett) ❖ Kilimann, A./Kotas, O./Skrodzki, J.: 45 Stunden Deutschland–Orientierungskurs, Stuttgart 2008 (Klett) ❖ Bęza, Stanisław: Eine kleine Landeskunde der deutschsprachigen Länder, Warszawa 2004 (WSiP) ❖ Van der Gieth, Hans-Jürgen: Länderkunde Deutschland, Kempen 2005 (BVK Buch Verlag Kempen e.K.) ❖ Gallwitz, P./Lucas F.: Schlesische Gebiete kennen lernen. Arbeitsbuch für Deutsch (Hrsg.) BdV Landesverband Thüringen ❖ Kaufmann, S./ Rohrman, L./ Szablewska-Cavus, P.: Orientierungskurs Deutschland. Geschichte - Kultur – Institutionen, Berlin 2007 (Langenscheidt) ❖ www.tatsachen-ueber-deutschland.de
Geografische Aspekte	Aspekt geograficzny	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Berger, M.C./Martini M.: Generation E – deutschsprachige Landeskunde im europäischen Kontext, Stuttgart 2005 (Klett) ❖ Bęza, Stanisław: Eine kleine Landeskunde der deutschsprachigen Länder, Warszawa 2004 (WSiP) ❖ van der Gieth, Hans-Jürgen: Länderkunde Deutschland, Kempen 2005 (BVK Buch Verlag Kempen e.K.) ❖ Gallwitz, P./Lucas F.: Schlesische Gebiete kennen lernen. Arbeitsbuch für Deutsch (Hrsg.) BdV Landesverband Thüringen

		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kaufmann, S./ Rohrmann, L./ Szablewska-Cavus, P.: Orientierungskurs Deutschland. Geschichte - Kultur – Institutionen, Berlin 2007 (Langenscheidt) ❖ www.tatsachen-ueber-deutschland.de
Gesellschaftliche/ Politische Aspekte	Aspekt społeczny/ polityczny	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kilimann, A./Kotas, O./Skrodzki, J.: 45 Stunden Deutschland–Orientierungskurs, Stuttgart 2008 (Klett) ❖ Wachowska, Halina: Erfindungen aus den DACHL-Ländern, Warszawa 2010 (PWN) ❖ Wachowska, Halina: Sagen und Legenden aus den DACHL-Ländern, Warszawa 2008 (PWN) ❖ Wachowska, Halina: Feste und Bräuche aus den DACHL-Ländern, Warszawa 2006 (PWN) ❖ Bęza, Stanisław: Eine kleine Landeskunde der deutschsprachigen Länder, Warszawa 2004 (WSiP) ❖ van der Gieth, Hans-Jürgen: Länderkunde Deutschland, Kempen 2005 (BVK Buch Verlag Kempen e.K.) ❖ Gallwitz, P./Lucas F.: Schlesische Gebiete kennen lernen. Arbeitsbuch für Deutsch (Hrsg.) BdV Landesverband Thüringen ❖ Kaufmann, S./ Rohrmann, L./ Szablewska-Cavus, P.: Orientierungskurs Deutschland. Geschichte - Kultur – Institutionen, Berlin 2007 (Langenscheidt) ❖ www.tatsachen-ueber-deutschland.de
Minderheiten in Europa	Mniejszości narodowe w Europie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ strony internetowe ❖ publikacje tematyczne

4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia i wychowania

Lekcje, na które przychodzą uczniowie chcący pogłębić wiedzę z języka niemieckiego jako języka mniejszości różnią się od lekcji języków obcych swoją formą i tematyką. Młodzież gimnazjalna ma możliwość przygotowywania i prowadzenia różnych np. ulubionych tematów (LDL, stereotypy, typowe potrawy, święta, piłka nożna i drużyny ligi niemieckiej, niemieckie marki samochodowe, regiony, dialekty, tradycje, zwyczaje, muzyka i muzycy, film, wynalazki itp.) Nauczyciel, aby najlepiej dotrzeć do uczniów powinien realizować program stosując metodę komunikatywną i aktywizującą. Na lekcjach stosowane są zróżnicowane techniki, aby nie znudzić uczniów. Dobrą formą realizacji programu jest również praca z plakatem, obrazkiem, filmem lub innymi bodźcami inspirującymi ucznia do mówienia, pisania, czytania i słuchania. Warto zwrócić uwagę na stosowanie gier dydaktycznych i językowych, do których przygotowania mogą być również zachęceni uczniowie (np. realizacja metody projektu edukacyjnego). Dobrze sprawdza się korzystanie z wielu metod podczas jednej lekcji, która przebiega wtedy dynamicznie i dociera do wszystkich uczniów, bez względu na typ uczenia się. Uczeń, który nie jest ogarnięty monotonią lekcji chętnie się otwiera i współpracuje z nauczycielem. Podczas pracy na lekcji utrwała on i powtarza materiał tematyczny oraz rozwiązuje problemy, robiąc to całkowicie podświadomie. Uczeń staje się kreatywny, obserwuje, porównuje i automatycznie zaczyna sam tworzyć. Oprócz metody aktywizującej i komunikatywnej doskonale sprawdza się również wprowadzenie elementów dramy. Odgrywanie scenek i ról wpływa na pobudzenie fantazji oraz stwarza możliwość zastosowania poznanego słownictwa. W ten sposób można bardzo dobrze wskazać na elementy realoiznawcze, którymi różnią się nasze kultury. Ważnym elementem, który należy również stosować na lekcji języka mniejszości są materiały autentyczne takie jak: mapy i plany miast, bilety, znaczki, banknoty, rozkłady jazdy metra i innych środków lokomocji, ogłoszenia, instrukcje obsługi, druki reklamowe, mapy pogodowe, itp. Materiały te przybliżają uczniom realia, które w przyszłości mogą ułatwić im np. pobyt w Niemczech. Nieodzownym elementem współczesnej szkoły, niezależnie od nauczanego przedmiotu, jest zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnej. W przypadku języka mniejszości warto łączyć doskonalenie przedmiotowe z rozwijaniem kompetencji językowych uczniów (CLIL).

5. Opis złożonych osiągnięć ucznia i propozycje metod ich oceny

Po zakończeniu nauki języka mniejszości narodowej w trzeciej klasie gimnazjum, uczeń powinien:

- ❖ zrozumieć wypowiedzi w nauczonym języku mniejszości narodowej
- ❖ rozpoznawać intencje wypowiedzi
- ❖ poprawnie intonować i akcentować wypowiedź
- ❖ rozpoznawać style językowe /język potoczny, język urzędowy, język naukowy itp./
- ❖ nawiązać i kontynuować rozmowę w nauczonym języku mniejszości narodowej
- ❖ czytać płynnie wyszukując informacji określonych w poleceniach
- ❖ stosować słownictwo utrwalone podczas trzyletniej nauki w gimnazjum
- ❖ tworzyć wypowiedzi pisemne /opowiadania, charakterystyki, opisy, teksty użytkowe/
- ❖ znać związki frazeologiczne i stosować je podczas redagowania tekstu
- ❖ znać legendy i teksty literackie związane z kulturą regionu mniejszości narodowej
- ❖ znać różnice i podobieństwa w zwyczajach i tradycjach Niemców i Polaków
- ❖ znać przedstawicieli dziedzin kultury
- ❖ rozpoznawać gatunki publicystyczne
- ❖ znać sławne osobistości swojego regionu
- ❖ znać legendy, historie i baśnie związane ze swoim regionem

W zakresie gramatyki i słowotwórstwa uczeń:

- ❖ stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników, przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rzędu);
- ❖ dostrzega różnice pod względem zakresu i treści w znaczeniu wyrazów, rozróżnia znaczenia wyrazu wieloznacznego – wykorzystuje tę wiedzę w precyzowaniu znaczenia swojej wypowiedzi; rozpoznaje i dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści;
- ❖ rozpoznaje w zdaniach i w równoważnikach zdań różne części zdania;
- ❖ rozróżnia rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie;
- ❖ stosuje związki frazeologiczne ze zrozumieniem ich znaczeń;
- ❖ tworząc tekst własny, wykorzystuje elementarną wiedzę z zakresu słowotwórstwa;
- ❖ (rozpoznaje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych i dostrzega funkcje formantów w kształtowaniu znaczenia wyrazów pochodnych);
- ❖ stosuje poprawnie różne rodzaje wypowiedzi we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i wypowiedzi składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom;
- ❖ wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych;
- ❖ przekształca części zdania pojedynczego w zdania podrzędne i odwrotnie, przekształca konstrukcje strony czynnej w konstrukcje strony biernej i odwrotnie, zamienia formy osobowe czasownika na imiesłowy i odwrotnie – ze świadomością ich funkcji w zdaniu; zamienia mowę niezależną na zależną;
- ❖ wprowadza partykuły do wypowiedzi, aby modyfikować znaczenia jej składników;
- ❖ wskazuje funkcję środków stylistycznych z poziomu leksykalnego (np. neologizmu, archaizmu, zdrobnienia, zgrubienia, eufemizmu, metafory), składniowego (np. powtórzenia, pytania retorycznego, różnego typu zdań i równoważników), fonetycznego (np. rymu, rytmu, wyrażenia dźwiękonaśladowczego);

5.1 Przykładowy Przedmiotowy System Oceniania

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie MENiS z dnia 07.09.2004r.
2. Statut Szkoły
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania
4. Podstawa programowa dla gimnazjum

Nauczanie języka niemieckiego jako mniejszości narodowej odbywa się według programu autorskiego pana Martina Cichon oraz pani Anny Czyszczyk, Agaty Makioli i Elżbiety Wydra.

Program realizowany jest w klasach z językiem niemieckim jako mniejszości narodowej w wymiarze 3 godzin tygodniowo, w trzyletnim cyklu nauczania.

Cele oceniania wewnątrzszkolnego:

- 1) Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
- 2) Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.
- 3) Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- 4) Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocena bieżąca i jej kryteria:

- 6 - celujący
- 5 - bardzo dobry
- 4 - dobry
- 3 - dostateczny
- 2 - dopuszczający
- 1 - niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo poprzez stosowanie znaków „+” i „-”

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

Znakomicie zna i bez zastanowienia rozpoznaje utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej, omawiane i analizowane na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości, jak również utwory dodatkowe czytane poza wymaganiami programowymi. Bez problemu wskazuje różnice między dramatem i teatrem. Nazywa elementy dramatu, rozpoznaje gatunki literackie, rozróżnia odmiany gatunkowe literatury popularnej, rozpoznaje gatunki publicystyczne, radiowe, telewizyjne i prasowe określając problematykę utworu oraz charakteryzując podmiot liryczny lub narratora. Potrafi dostrzec wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście kształtuje swoją tożsamość. Rozpoznaje różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastka, groteska. Zna fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej, operuje zwrotami, słownictwem związanym z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej. Uczeń potrafi samodzielnie docierać do informacji, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, z łatwością odszukuje potrzebnych informacji korzystając z prasy niemieckojęzycznej, mediów elektronicznych oraz innych dostępnych mu źródeł jak np. słowniki i leksykony nie tylko w tradycyjnej formie książkowej jak również elektronicznej. Uczeń zna pojęcie stylu, potrafi wskazać styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy oraz stylizację językową. Rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym. Z łatwością i bez

zastanowienia potrafi rozpoznać intencje wypowiedzi jak np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację, również przejawy agresji i manipulacji. Wskazuje tezę, argumenty i wnioski. Szybko i bezbłędnie wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje oraz potrafi odpowiednio zacytować fragmenty tekstu. Bezbłędnie potrafi hierarchizować informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, zna znaczenie przypisów oraz potrafi korzystać z informacji w nich zawartych. Doskonale radzi sobie z odróżnieniem informacji o faktach od informacji o opinii, rozpoznawanie różnic między fikcją a kłamstwem nie stanowi żadnych trudności. Uczeń otrzymujący ocenę celującą rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa. Potrafi odróżnić słownictwo ogólnonarodowe od słownictwa związanego z określonym zasięgu regionalnym, zna dialektyzmy. Neologizmy, archaizmy eufemizmy, terminy naukowe, wulgaryzmy to zwroty, które potrafi natychmiast wyłapać i odpowiednio zaszeregować. Zna konsekwencje używania wulgaryzmów. Rozumie funkcje wyrazów rodzimych i zapożyczonych. Uczeń doskonale zna budowę zdań, rozpoznaje w zdaniach równoważniki oraz inne części zdania. Rozróżnia rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie.

Rozumie komunikację werbalną oraz niewerbalną, całkowicie poprawnie akcentuje wyrazy oraz intonuje zdania.

Uczeń otrzymujący ocenę celującą musi stosować zasady etyki mowy oraz etyki językowej. Zna konsekwencje stosowania form skróconych, typowych dla komunikacji środkami elektronicznymi. Tworząc wypowiedź pisemną urozmaica ją kompozycyjnie, stylistycznie dostosowując odmianę i styl. Tworząc wypowiedź w formie pisemnej swobodnie redaguje opowiadanie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, CV, list motywacyjny, streszczenie i dedykację. Wykazuje się znajomością zasad edytorskich, pisze bezbłędnie stosując zasady ortografii i interpunkcji. Dobiera odpowiednią czcionkę, stosuje odpowiednie odstępy, wyznacza marginesy, dokonuje autokorektę. Pisząc tekst stosuje plan wypowiedzi, a wypowiedź jest spójna i zgodna z tematem. Stosuje związki frazeologiczne, dobiera synonimy i antonimy, stosuje również szeroką wiedzę słowotwórstwa. Stosuje zdrobnienia, zgrubienia, metafory oraz opisuje własne odczucia. Z dużą łatwością i zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi nie tylko wartości jak np. patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, tolerancja, nietolerancja, piękno, brzydota, ale również wyszukuje i omawia wartości ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne.

Wystawiając uczniowie ocenę celującą należy pamiętać, że uczeń samodzielnie pracuje nad poszerzaniem wiadomości o języku, historii, geografii, tradycjach i kulturze krajów niemieckojęzycznych. Samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy. Starannie prowadzi swój zeszyt, Portfolio i przygotowuje różnego rodzaju prace dodatkowe. Formułuje oryginalne i przemyślane wnioski, potrafi znakomicie hierarchizować oraz selekcjonować zdobytą wiedzę.

Z powodzeniem bierze udział w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, recytatorskich oraz dyktandach na różnych etapach. Jest aktywny na lekcjach oraz dobrowolnie pomaga uczniom wymagającym dodatkowej pomocy z j. niemieckiego jako mniejszości narodowej.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

Bardzo dobrze zna i rozpoznaje utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej, omawiane i analizowane na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości narodowej. Wskazuje różnice między dramatem i teatrem. Nazywa elementy dramatu, rozpoznaje gatunki literackie, rozróżnia odmiany gatunkowe literatury popularnej, rozpoznaje gatunki publicystyczne, radiowe, telewizyjne i prasowe określając problematykę utworu oraz charakteryzując podmiot liryczny lub narratora. W omawianych utworach dostrzega wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście stara się kształtować swoją tożsamość. Rozpoznaje różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastka, groteska.

Zna pojedyncze fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej, operuje zwrotami, słownictwem związanym z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej. Uczeń potrafi samodzielnie docierać do informacji, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, z łatwością odszukuje potrzebnych informacji korzystając z prasy niemieckojęzycznej, mediów elektronicznych oraz innych dostępnych mu źródeł jak np. słowniki i leksykony nie tylko w tradycyjnej formie książkowej jak również elektronicznej. Uczeń zna pojęcie stylu, potrafi wskazać styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy oraz stylizację językową.

Rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym. Z łatwością i bez zastanowienia potrafi rozpoznać intencje wypowiedzi jak np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację, również przejawy agresji i manipulacji. Wskazuje tezę, argumenty i wnioski. Potrafi wyszukać w wypowiedzi potrzebne informacje oraz odpowiednio zacytować fragmenty tekstu. Hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, zna znaczenie przypisów oraz potrafi korzystać z informacji w nich zawartych. Samodzielnie radzi sobie z odróżnieniem informacji o faktach od informacji o opinii, rozpoznawanie różnic między fikcją a kłamstwem nie stanowi żadnych trudności. Uczeń otrzymujący ocenę bardzo dobrą rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa. Potrafi odróżnić słownictwo ogólnonarodowe od słownictwa związanego z określonym w danym zasięgu regionalnym, zna dialektyzmy, neologizmy, archaizmy eufemizmy, terminy naukowe. Wulgaryzmy to zwroty, które potrafi wyłapać i odpowiednio zaszeregować. Zna konsekwencje ich używania. Rozumie funkcje wyrazów rodzimych i zapożyczonych. Uczeń zna budowę zdań, rozpoznaje w zdaniach równoważniki oraz inne części zdania. Rozróżnia rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie. Rozumie komunikację werbalną oraz niewerbalną, poprawnie akcentuje wyrazy oraz intonuje zdania. Uczeń otrzymujący ocenę bardzo dobrą musi starać się stosować zasady etyki mowy oraz etyki językowej. Zna konsekwencje stosowania form skróconych, typowych dla komunikacji środkami elektronicznymi. Tworząc wypowiedź pisemną stara się urozmaicać ją kompozycyjnie, stylistycznie dostosowując odmianę i styl. Tworząc wypowiedź w formie pisemnej swobodnie redaguje opowiadanie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, CV, list motywacyjny, streszczenie i dedykację. Wykazuje się znajomością zasad edytorskich, pisze bezbłędnie stosując zasady ortografii i interpunkcji. Dobiera odpowiednią czcionkę, stosuje odpowiednie odstępki, wyznacza marginesy, dokonuje autokorektę. Pisząc tekst stosuje plan wypowiedzi, a wypowiedź jest spójna i zgodna z tematem. Stosuje związki frazeologiczne, dobiera synonimy i antonimy, stosuje również szeroką wiedzę słowotwórstwa. Stosuje zdrobnienia, zgrubienia, metafory oraz opisuje własne odczucia. Z dużą łatwością i zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi nie tylko wartości jak np. patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, tolerancja, nietolerancja, piękno, brzydota, ale również wyszukuje i omawia wartości ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Dobrze zna i po dłuższym zastanowieniu rozpoznaje utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej, pod warunkiem, że były już wcześniej omawiane i analizowane na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości narodowej.

Wskazuje różnice między dramatem i teatrem. Nazywa elementy dramatu, rozpoznaje gatunki literackie, rozróżnia odmiany gatunkowe literatury popularnej, rozpoznaje gatunki publicystyczne, radiowe, telewizyjne i prasowe określając problematykę utworu oraz charakteryzując podmiot liryczny lub narratora. W omawianych utworach, dzięki wskazówkom i naprowadzeniu dostrzega wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście stara się kształtować swoją tożsamość. Rozpoznaje różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastyka, groteska. Zna tylko pojedyncze fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej, operuje zwrotami, słownictwem związanym z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej. Uczeń potrafi samodzielnie lub z pomocą nauczyciela lub rówieśników docierać do informacji, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, nie zawsze z łatwością odszukuje potrzebnych informacji korzystając z prasy niemieckojęzycznej, mediów elektronicznych oraz innych dostępnych mu źródeł jak np. słowniki i leksykony nie tylko w tradycyjnej formie książkowej jak również elektronicznej. Uczeń zna pojęcie stylu, ale nie zawsze bezbłędnie potrafi wskazać styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy oraz stylizację językową. Rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym, intencje wypowiedzi jak np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację, również przejawy agresji i manipulacji. Nie zawsze z łatwością wskazuje tezę, argumenty i wnioski. Potrafi jednak zawsze wyszukać w wypowiedzi potrzebne informacje oraz odpowiednio zacytować fragmenty tekstu. Hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, zna znaczenie przypisów, ale nie zawsze potrafi korzystać z informacji w nich zawartych. Samodzielnie radzi sobie z odróżnieniem informacji o faktach od informacji o opinii, rozpoznawanie różnic między fikcją a kłamstwem nie stanowi żadnych trudności. Uczeń otrzymujący ocenę dobrą

po dłuższym zastanowieniu rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa. Potrafi odróżnić słownictwo ogólnonarodowe od słownictwa związanego z określonym zasięgiem regionalnym, zna dialektyzmy, neologizmy, archaizmy, eufemizmy, terminy naukowe. Wulgaryzmy to zwroty, które potrafi wyłapać i odpowiednio zaszerzegać. Zna konsekwencje ich używania. Rozumie funkcje wyrazów rodzimych i zapożyczonych. Uczeń zna budowę zdań, rozpoznaje w zdaniach równoważniki oraz inne części zdania.

Z małą pomocą rozróżnia rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie. Rozumie komunikację werbalną oraz niewerbalną, ale nie zawsze poprawnie akcentuje wyrazy oraz intonuje zdania. Uczeń otrzymujący ocenę dobrą próbuje/stara się stosować zasady etyki mowy oraz etyki językowej. Zna konsekwencje stosowania form skróconych, typowych dla komunikacji środkami elektronicznymi. Tworząc wypowiedź pisemną stara się korzystając z różnorodnej pomocy urozmaicać ją kompozycyjnie, stylistycznie dostosowując odmianę i styl. Tworząc wypowiedź w formie pisemnej redaguje opowiadanie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, CV, list motywacyjny, streszczenie i dedykację korzystając z pomocy.

Wykazuje się znajomością zasad edytorskich, pisze nie zawsze stosując zasady ortografii i interpunkcji. Dobiera odpowiednią czcionkę, stosuje odpowiednie odstępy, wyznacza marginesy, dokonuje autokorekty.

Pisząc tekst korzysta z planu wypowiedzi, ale wypowiedź nie zawsze wydaje się być spójna i zgodna z tematem. Bardzo rzadko stosuje związki frazeologiczne, niezbyt często dobiera synonimy i antonimy, nie stosuje wiedzy słowotwórstwa. Sporadycznie stosuje zdrobnienia, zgrubienia, metafory oraz w prostych zwrotach opisuje własne odczucia. Jeżeli ewentualnie posługuje się pojęciami dotyczącymi nie tylko wartości jak np. patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, tolerancja, nietolerancja, piękno, brzydota, to bardzo krótko omawia wartości ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Przy pomocy nauczyciela i po dłuższym zastanowieniu rozpoznaje utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej, pod warunkiem, że były już wcześniej omawiane i analizowane na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości narodowej. Uczeń rozumie zwroty nauczyciela w języku niemieckim, jednak swobodna komunikacja i wypowiedź zarówno słowna jak i pisemna jest niepełna i sprawia problemy. Trudniejsze wypowiedzi, wnioski i zdania złożone formułuje w języku polskim.

Pracując w grupie wskazuje różnice między dramatem i teatrem. Korzystając ze wskazówek lub materiałów pomocniczych nazywa elementy dramatu, rozpoznaje gatunki literackie, rozróżnia odmiany gatunkowe literatury popularnej, rozpoznaje gatunki publicystyczne, radiowe, telewizyjne i prasowe określając problematykę utworu oraz charakteryzując podmiot liryczny lub narratora. W omawianych utworach, dzięki wskazówkom i naprowadzeniu zwykle potrafi dostrzec wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście stara się kształtować swoją tożsamość. Po dłuższym zastanowieniu rozpoznaje różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastyka, groteska.

Zna tylko pojedyncze fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej, jednak nie potrafi kojarzyć i łączyć z innymi faktami historycznymi. Operuje zwrotami, słownictwem związanym z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej. Uczeń potrafi samodzielnie lub z pomocą nauczyciela lub rówieśników docierać do informacji, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, jednak niechętnie i nie zawsze z łatwością odszukuje potrzebnych informacji korzystając z prasy niemieckojęzycznej, mediów elektronicznych oraz innych dostępnych mu źródeł jak np. słowniki i leksykony nie tylko w tradycyjnej formie książkowej jak również elektronicznej.

Uczeń zna pojęcie stylu, ale rozpoznaje zwykle tylko styl potoczny, rzadko urzędowy, artystyczny, naukowy oraz stylizację językową.

Nie rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym, jak również intencji wypowiedzi jak np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację, również przejawy agresji i manipulacji. Jeżeli jednak sporadycznie uda mu się poszczególne style rozpoznać, to nie potrafi ich odpowiednio nazwać. Nie udaje mu się wskazać tezy, argumentów i wniosku. Zwykle udaje mu się

wyszukać w wypowiedzi potrzebne informacje oraz odpowiednio zacytować fragmenty tekstu. Z dużą trudnością hierarchizuje informacje

W zależności od ich funkcji w przekazie, zna znaczenie przypisów, ale nie potrafi korzystać z informacji w nich zawartych. Nie radzi sobie z odróżnieniem informacji o faktach od informacji o opinii, nie rozpoznaje różnic między fikcją a kłamstwem. Uczeń otrzymujący ocenę dostateczną po dłuższym zastanowieniu rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa. Zwykle potrafi odróżnić słownictwo ogólnonarodowe od słownictwa związanego z określonym zasięgiem regionalnym, nie zna jednak dialektyzmów, neologizmów, archaizmów eufemizmów i terminów naukowych. Wulgaryzmy to zwroty, które potrafi wyłapać i odpowiednio zaszeregować. Zna konsekwencje ich używania. Rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone. Uczeń zna budowę zdań prostych, nie rozpoznaje w zdaniach równoważników oraz innych części zdania. Z małą pomocą rozróżnia czasami rodzaje wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie. Rozumie komunikację werbalną oraz niewerbalną, ale bardzo rzadko poprawnie akcentuje wyrazy oraz intonuje zdania. Uczeń otrzymujący ocenę dostateczną nie stosuje zasad etyki mowy oraz etyki językowej, koncentrując się na komunikatywnej wypowiedzi. Zna konsekwencje stosowania form skróconych, typowych dla komunikacji środkami elektronicznymi. Tworząc wypowiedź pisemną korzysta z pomocy, niestety nie urozmaica jej kompozycyjnie, stylistycznie dostosowując odmianę i styl. Tworząc wypowiedź w formie pisemnej redaguje opowiadanie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, CV, list motywacyjny, streszczenie i dedykację, ale tylko korzystając ze wskazówek i pomocy.

Słabo wykazuje się znajomością zasad edytorskich, pisze nie zawsze stosując zasady ortografii i interpunkcji. Potrafi dobrać odpowiednią czcionkę, stosuje odpowiednie odstępki, wyznacza marginesy, dokonuje autokorekty.

Pisząc tekst zawsze korzysta z gotowego planu wypowiedzi, ale wypowiedź zwykle nie jest spójna i rzadko zgodna z tematem. Nie stosuje związków frazeologicznych, zwykle nie doбира synonimów i antonimów, nie stosuje wiedzy słowotwórstwa. Sporadycznie stosuje znane mu zdrobnienia, zgrubienia. Bez metafor, tylko w prostych zwrotach opisuje własne odczucia. Jeżeli ewentualnie posługuje się pojęciami dotyczącymi nie tylko wartości jak np. patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, tolerancja, nietolerancja, piękno, brzydota, to bardzo krótko, zwykle w j. polskim omawia wartości ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Bardzo słabo i przy dużej pomocy nauczyciela powtarza pojedyncze zwroty lub proste zdania w języku niemieckim. Przy dużej pomocy nauczyciela i po długim zastanowieniu sporadycznie rozpoznaje utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej, pod warunkiem, że były już wcześniej omawiane i analizowane na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości narodowej. Uczeń rzadko rozumie pełne zdania i wypowiedzi nauczyciela. Rozumie jednak odrębne zwroty wymawiane w języku niemieckim przez nauczyciela, jednak swobodna komunikacja i wypowiedź zarówno słowna jak i pisemna jest niezrozumiała. W zasadzie wszystkie wypowiedzi, wnioski i zdania złożone formułuje w języku polskim.

Pracując w grupie wskazuje różnice między dramatem i teatrem. Korzystając ze wskazówek lub materiałów pomocniczych nazywa elementy dramatu, rozpoznaje gatunki literackie, rozróżnia odmiany gatunkowe literatury popularnej, rozpoznaje gatunki publicystyczne, radiowe, telewizyjne i prasowe określając problematykę utworu oraz charakteryzując podmiot liryczny lub narratora. W omawianych utworach, dzięki wskazówkom i naprowadzeniu zwykle potrafi dostrzec wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście stara się kształtować swoją tożsamość. Po dłuższym zastanowieniu i pomocą rozpoznaje czasami różne sposoby pokazywania świata przedstawionego: realizm, fantastyka, groteska. Nie wykazuje się znajomością faktów z życia mniejszości narodowej lub etnicznej, jednak stara się pracować na lekcji i w miarę swoich możliwości przygotowywać do lekcji. Operuje tylko pojedynczymi zwrotami przyswojonymi na lekcji związanymi z życiem mniejszości narodowej lub etnicznej. Uczeń ze względu na barierę językową nie potrafi samodzielnie docierać do informacji, zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, jednak sam nie potrafi korzystać z prasy niemieckojęzycznej, mediów elektronicznych oraz innych dostępnych mu źródeł jak np. słowniki i leksykony nie tylko w tradycyjnej formie książkowej jak również elektronicznej.

Uczeń zna pojęcie stylu, ale w praktyce nie rozpoznaje i nie nazywa ich. Nie rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym, jak również intencji wypowiedzi jak np. aprobatę, dezaprobatę, negację, ironię, prowokację, również przejawy agresji i manipulacji. Jeżeli jednak sporadycznie uda mu się poszczególne style rozpoznać, to nie potrafi ich odpowiednio nazwać. Nie udaje mu się wskazać tezy, argumentów i wniosku. Zwykle nie udaje mu się wyszukać w wypowiedzi potrzebnych informacji.

Nie radzi sobie z odróżnieniem informacji o faktach od informacji o opinii, nie rozpoznaje różnic między fikcją a kłamstwem. Uczeń otrzymujący ocenę dopuszczającą nawet po dłuższym zastanowieniu nie rozpoznaje zróżnicowania słownictwa. Nie odróżnia słownictwa ogólnonarodowego od słownictwa związanego z określonym zasięgiem regionalnym. Nie zna dialektyzmów, neologizmów, archaizmów eufemizmów i terminów naukowych. Wulgaryzmy to zwroty, które potrafi wyłapać i odpowiednio zaszeregować. Zna jednak konsekwencje ich używania.

Korzystając z pomocy rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone. Uczeń zna tylko budowę zdań prostych, nie rozpoznaje w zdaniach równoważników oraz innych części zdania. Nie korzysta i nie rozróżnia wypowiedzi złożonych podrzędnie i współrzędnie. Rozumie tylko podstawowe zwroty komunikacji werbalnej, ale bardzo rzadko poprawnie akcentuje wyrazy oraz intonuje zdania. Uczeń otrzymujący ocenę dopuszczającą nie stosuje zasad etyki mowy oraz etyki językowej, koncentrując się na prostej, komunikatywnej wypowiedzi. Zna konsekwencje stosowania form skróconych, typowych dla komunikacji środkami elektronicznymi. Tworząc wypowiedź pisemną zawsze korzysta z pomocy, niestety nie urozmaica jej kompozycyjnie, stylistycznie. Tworząc programową wypowiedź w formie pisemnej redaguje ją tylko przy pomocy nauczyciela lub pracując w grupie. Słabo wykazuje się znajomością zasad edytorskich, pisze nie stosując zasad ortografii i interpunkcji. Korzystając ze wskazówek samodzielnie dobiera odpowiednią czcionkę, stosuje odpowiednie odstępy, wyznacza marginesy, dokonuje autokorektę.

Pisząc tekst zawsze korzysta z gotowego planu wypowiedzi, ale wypowiedź zwykle nie jest spójna, nie jest samodzielna i rzadko zgodna z tematem. Nie stosuje związków frazeologicznych, zwykle nie dobiera synonimów i antonimów, nie stosuje wiedzy słowotwórstwa. Sporadycznie stosuje znane mu zdrobnienia, zgrubienia. Bez metafor, tylko w prostych zwrotach opisuje własne odczucia. Jeżeli ewentualnie posługuje się pojęciami dotyczącymi nie tylko wartości jak np. patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, tolerancja, nietolerancja, piękno, brzydota, to bardzo krótko, zwykle w j. polskim omawia wartości ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Nie stosuje zasad i reguł obowiązujących na lekcji. Nie przygotowuje się do lekcji, nie przynosi na lekcje wymaganych materiałów oraz lekceważy prośby i uwagi nauczyciela. Swoim zachowaniem przeszkadza w prowadzeniu lekcji, nie wykazując żadnego zainteresowania przedmiotem.

Formy kontroli i oceniania osiągnięć uczniów na języku niemieckim jako mniejszości narodowej:

- odpowiedzi ustne – zwłaszcza aktywność na lekcji, czytanie, mówienie, odpowiedzi na wskazane pytania;
- prace pisemne w klasie;

kartkówki

czas trwania 10-20 minut, bez zapowiedzi, obejmujące zagadnienia z trzech ostatnich lekcji;

sprawdziany

czas trwania 45 minut, zapowiedź na tydzień wcześniej i potwierdzenie wpisem do dziennika, sprawdziany poprzedzone są lekcją powtórkową/utrwalającą;

- zadania domowe, są pracami, które wykazują poprawność rzeczową;
- aktywność pozalekcyjna jest wykazywana poprzez udział w olimpiadach, konkursach oraz innych imprezach rozślawiających imię szkoły oraz podnoszących wiedzę uczniów;

- prace dodatkowe poszerzające wiedzę (na ocenę celującą), systematycznie co miesiąc, np. opowiadanie, streszczenie, recenzja książki lub filmu, referat lub prezentacja multimedialna);
- wiadomości w zakresie regionalizmu regionu i krajów niemieckojęzycznych;
- prace długoterminowe (np. projekty), są pracami, które ocenia się pod względem zaplanowania, samodzielności, wartości merytorycznej, pomysłowości, oryginalności, estetyki wykonania, możliwości ucznia i terminowości; projekty oceniane są wg wytycznych ustalonych w danej szkole;
- praca w grupie oceniana jest na podstawie zaangażowania poszczególnych osób należących do grupy;

Uwaga!

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania (potwierdzone pisemną opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej jak również ustalone przez zespoły nauczycieli), nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne w porozumieniu z rodzicami ucznia oraz pedagogiem szkolnym.

Przykładowa skala oceniania sprawdzianów i kartkówek:

100% pkt.	-	celujący
100% - 90% pkt.	-	bardzo dobry
89% - 75% pkt.	-	dobry
74 % - 50% pkt.	-	dostateczny
49% - 30% pkt.	-	dopuszczający
29 % i mniej pkt.	-	niedostateczny

Kontrakt z uczniami:

- sprawdziany są obowiązkowe, obejmują zakres materiału określony przez nauczyciela /jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem/;
- sprawdziany jest zapowiedziany co najmniej tydzień wcześniej i poprzedzony lekcją powtórkową;
- Uczeń ma możliwość poprawy sprawdzianów napisanych na ocenę niedostateczną, w terminie do tygodnia od sprawdzenia i rozdania prac. Uczeń pisze poprawę tylko raz, a otrzymana ocena jest ostateczna;
- Uczeń może zgłosić dwukrotne nieprzygotowanie do lekcji, natomiast kolejne nieprzygotowania są równoznaczne z oceną niedostateczną;
- Swoje nieprzygotowanie uczeń jest zobowiązany zgłosić na początku lekcji, zaraz po sprawdzeniu listy obecności;
- W razie dłuższej nieobecności uczeń winien uzupełnić zaległy materiał;
- Na lekcjach języka niemieckiego jako mniejszości narodowej, uczeń w miarę swoich możliwości powinien posługiwać się językiem niemieckim;
- Uczeń ma obowiązek systematycznego i starannego prowadzenia zeszytu/segregatora/Portfolio, w których powinny znajdować się zapisy tematów, notatki lekcyjne, zapisy poleceń ustnych bądź pisemnych prac domowych;
- W przypadku nieobecności w szkole, uczeń ma za zadanie uzupełnienie notatek oraz nadrobienie omówionego materiału;

5.2 Przykładowa karta projektu edukacyjnego

Temat projektu:

.....
.....
.....
.....

Skład zespołu uczniowskiego:

Imię i nazwisko:

Podpis ucznia:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Opiekun zespołu:

Podpis nauczyciela:

1.
2.

Problem do rozwiązania w projekcie:

.....
.....
.....

Cel projektu:

.....
.....
.....

Cel konsultacji:

.....
.....
.....
.....
.....

Plan pracy:

Główne zadania	Działania	Osoby odpowiedzialne	Osoby wspomagające	Termin wykonania

Publiczna prezentacja

Termin prezentacji	Miejsce prezentacji	Forma prezentacji	Osoby prezentujące	Odbiorcy prezentacji

Konsultacje**Imię i nazwisko nauczyciela konsultanta:**

.....

Podpis:

.....

Uczestnicy konsultacji:	Termin konsultacji:	Podpis:

Etapy realizacji projektu – elementy podlegające ocenie:	Stopień realizacji (punkty w skali 0-5)	Uwagi lub informacje dodatkowe
1. Zaplanowanie pracy nad projektem – gotowość ucznia do przyjęcia na siebie zadań.		
2. Realizacja zaplanowanych działań:		
a. podział zadań zgodnie z umiejętnościami i zainteresowaniami poszczególnych członków grupy		
b. zaangażowanie wszystkich osób z zespołu:		
c. wykorzystanie informacji z różnych źródeł		
d. uporządkowanie i krytyczna analiza materiałów; przygotowanie tekstów, opracowanie graficzne		
e. twórcze rozwiązywanie problemów		
f. kreatywność i oryginalność		
3. Systematyczność i terminowość wykonywanych prac.		
a. zgodność z tematem		
b. poziom merytoryczny		
c. posługiwanie się słownictwem właściwym dla tematu i zrozumiałym dla innych		
d. poprawność językowa		
e. estetyka wykonania pracy		
f. oryginalna i pomysłowa forma prezentacji		
g. odpowiednie tempo i wykorzystanie zaplanowanego czasu		
h. właściwy przebieg prezentacji		
Suma punktów:		

6. Ewaluacja programu

Program, stworzony dla wszystkich nauczycieli uczących języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w gimnazjum, prezentowany będzie w czasie konferencji i szkoleń poświęconych temu przedmiotowi. Uczestnicy tych spotkań otrzymają również ankiety, których wyniki znajdą swoje odzwierciedlenie w dalszych pracach nad programem.